

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobců **a) A. A., b) nezl. M. K.**, oba zastoupeni Mgr. Pavlou Ducháčovou, advokátkou se sídlem tř. ČSA 300, Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě žalobkyně ad a) proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 1. 8. 2003, č. j. OAM-848/AŘ-2002 a o žalobě žalobce ad b) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2003, č. j. OAM-11565/VL-01-P19-2001, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 Az 250/2003, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 4. 2004, č.j. 30 Az 250/2003-43,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátky Mgr. Pavly Ducháčové **se určuje** částkou 1750 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ministra vnitra ze dne 1. 8. 2003, č. j. OAM-848/AŘ-2002, bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 11. 2001, č. j. OAM-8749/VL-20-OL4-2001, a rozklad žalobkyně ad a) byl zamítnut. Citovaným rozhodnutím Ministerstva vnitra bylo rozhodnuto o tom, že se žalobkyni ad a) neuděluje azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně bylo rozhodnuto o tom, že se na žalobkyni ad a) nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. V odůvodnění ministr uvedl, že

žalobkyně neposkytla věrohodné údaje o tom, že vlast opustila z důvodu vyhrožování neznámých osob manželovi. Tyto skutečnosti žalobkyně ad a) uvedla i v rozkladu a doplnila svou obavu z následků toho, že její manžel projevoval v zemi původu své politické názory. Ministr vnitra uvedl, že v případě žalobkyně ad a) nebyly naplněny podmínky pro udělení azylu, neboť proti výhrůžkám adresovaným jejímu manželovi se manželé nebránili způsoby, které jim poskytoval arménský právní řád, neobrátili se na policii ani na jiný bezpečnostní orgán a odjeli do České republiky požádat o udělení azylu. Ministr uvedl, že ochrana formou azylu může nastoupit až poté, kdy je žadatel o azyl pronásledován ze strany státních orgánů nebo pokud mu tyto orgány nejsou schopny poskytnout ochranu, což v daném případě splněno nebylo. Podle ministerstva však v daném případě nebyla splněna podmínka, že by domovská země nebyla schopná poskytnout žalobkyni ad a) potřebnou ochranu. Ministr vnitra se ztotožnil i s rozhodnutím žalovaného o neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 5. 2003, č. j. OAM-11565/VL-01-P19-2001, bylo rozhodnuto o tom, že se nezletilému žalobci ad b) neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a že není dána překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Žalovaný v odůvodnění uvedl, že důvodem žádosti o udělení azylu nezletilého žalobce ad b) jsou problémy jeho otce v souvislosti s výkonem práce v televizi a následná obava jeho matky o svou bezpečnost a o bezpečnost žalobce ad b). Žalovaný uvedl, že vylučuje pronásledování žalobce ad b) s ohledem na jeho nízký věk a vzhledem k tomu, že se narodil na území České republiky a dosud ji neopustil. Žalovaný uvedl, že matka žalobce ad b) neučinila v zemi původu kroky k zajištění ochrany ze strany tamních státních orgánů, a proto udělení azylu nepřichází v úvahu. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutím podali žalobci (dále též „stěžovatelé“) žaloby ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové vydaným při jednání dne 29. 4. 2004, byly žaloba žalobkyně ad a), vedená u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 Az 250/2003 a žaloba žalobce ad b) vedená u téhož soudu pod sp. zn. 30 Az 262/2003, spojeny ke společnému projednání s tím, že budou nadále vedeny pod sp. zn. 30 Az 262/2003.

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 4. 2004, č. j. 30 Az 250/2003 - 43, byly zamítnuty žaloby žalobců. V odůvodnění soud uvedl, že žalobkyně ad a) neuvedla v žádosti o udělení azylu ani v pohovoru, že by využila jakýkoliv z prostředků, který právní řád Arménie poskytuje k ochraně práv a svobod jednotlivcům. Soud uvedl, že institut udělení azylu je výlučně osobním nárokem a váže se toliko na osobu splňující podmínky podle § 12 zákona o azylu. Žalobkyně ad a) neměla problémy v zemi původu a žalobce ad b) se narodil až na území České republiky. Soud neshledal důvod pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť manžel žalobkyně ad a) dosud nebyl azyl udělen a proto u žalobců tento důvod není. Soud dále shledal zákonnými rozhodnutí o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu a o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Soud uvedl, že žalobkyně ad a) měla možnost vyjádřit se ve smyslu § 33 odst. 2 spr. ř. k podkladům pro rozhodnutí, avšak neučinila tak a nenavrhla ani doplnění. Ze všech uvedených důvodů soud žaloby jako nedůvodné zamítl.

Ve včasné a ve lhůtě doplněné kasační stížnosti stěžovatelé uvádějí, že kasační stížnost podávají podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stěžovatelé uvádějí, že jsou rodinnými příslušníky A. K., žalobkyně ad a) je jeho manželkou a žalobce ad b) jeho synem, narodil se již na území České republiky. Rozhodnutí žalovaného ve věci manžela žalobkyně ad a) bylo

Krajským soudem v Hradci Králové zrušeno a věc vrácena žalovanému k doplnění dokazování. Žalobkyně ad a) uvedla, že zemi původu opustila společně s manželem z důvodu jeho pronásledování neznámými osobami, o nichž se lze důvodně domnívat, že jsou ve spojení s politickým režimem země původu; důvodem byla novinářská činnost manžela žalobkyně ad a). Lze logicky předpokládat, že se žalobkyně ad a), v té době navíc v jiném stavu, cítila být také pronásledována. Strach z pronásledování byl v daném případě doložen i objektivními podmínkami, kdy Zpráva ministerstva zahraničních věcí USA o stavu dodržování lidských práv v Arménii za rok 2000 označila výsledky vlády na poli lidských práv za velmi neuspokojivé. Podle stěžovatelů se správní orgány nezabývaly tím, zda ze strany státních orgánů nedochází k perzekuci rodinných příslušníků osob uplatňujících politická práva a svobody; pak by na stěžovatele bylo možné vztáhnout důvody pro udělení azylu. Konstatováním, že stěžovatelka ad a) sama v zemi původu problémy neměla, správní orgán své rozhodování zjednodušil. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že podobně je třeba posuzovat existenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, ani to však správní orgán neučinil. Z uvedených důvodů stěžovatelé žádají, aby rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 4. 2004, č. j. 30 Az 250/2003 - 43, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení; současně stěžovatelé požádali soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil přesvědčení, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové byla vydána v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatelů v průběhu řízení o udělení azylu. Žalovaný namítl, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není konkretizován. K doplnění kasační stížnosti se žalovaný nevyjádřil. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a doporučil přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z důvodu pokračujícího řízení o udělení azylu s manželem stěžovatelky ad a) a otcem stěžovatele ad b).

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelé v ní namítají důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Kasační stížnost byla podána z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatelé tento důvod konkretizovali tvrzením, že se správní orgány nezabývaly potenciální perzekucí rodinných příslušníků osob, jež mohou být pronásledovány. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní orgány v případě žalobců nepochybily, neboť v průběhu řízení o udělení azylu stěžovatelka ad a) neuvedla, že by byla pronásledována z některého z důvodů podle § 12 zákona o azylu, veškeré problémy se týkaly jejího manžela vzhledem k jeho novinářské angažovanosti; žalobkyně ad a) sama neuvedla, že by se cítila být pronásledována. K pronásledování manžela žalobkyně ad a) se Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší vyjadřovat, neboť to není předmětem tohoto soudního přezkumu. Nejvyšší správní soud je přesvědčen o tom,

že v případě žalobkyně ani jejího syna správní orgány nepochybily, když rozhodly o neudělení azylu, neboť pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nebyly splněny podmínky, nebyl shledán ani důvod hodný zvláštního zřetele a v době rozhodování správních orgánů zde nebyl ani důvod pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť napadená rozhodnutí správní soudy posuzují ke dni jejich vydání, a tehdy nebyly splněny podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny. K námitce, že rovněž zprávy o dodržování lidských práv nevyzněly pro zemi původu stěžovatelů pozitivně, soud konstatuje, že správní orgán hodnotí tyto informace vždy v návaznosti na konkrétní pronásledování žadatele o azyl, které však v souzených věcech nebylo shledáno. Nejvyšší správní soud konstatuje, že soud prvního stupně nepochybil, když žaloby jako nedůvodné zamítl, neboť důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšným žalobcům náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobců žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovatelům byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně advokátka. V případě ustanovení zástupce účastníku řízení platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátce částkou 2 x 800 Kč za dva úkony právní služby – spočívající v sepsání doplnění kasační stížnosti ze dne 11. 4. 2005 jménem dvou stěžovatelů a 2 x 75 Kč paušální náhrady hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 1750 Kč. Pokud se týká nepřiznání odměny za převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) téže vyhlášky], soud vzal především zřetel na to, že se jedná o zastoupení stěžovatelů ustanovenou advokátkou, která je zastupovala v dané věci již v řízení před krajským soudem, z povahy věci tedy nemohlo dojít k opětovnému převzetí a přípravě téže věci. Odměna ve výši 1750 Kč bude této advokátce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu